

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

Goniec Czestochowski

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: miesięcznie 1 mk. 50 fen., kwartalnie 4 mk. 50 fen., za odnesienie do domu dopłaca się 20 fenigów miesięcznie. Cena pojedynczego numeru 10 fenigów.

Ceny ogłoszeń: za wiersz półtorowy jednosłupowy na I kol. 1 mk. 50 fenigów, na II i III kol. 65 fenigów, na IV kol. 45 fenigów. Ogłoszenia drobne po 10 fenigów za wiersz.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów codziennie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10 — 2 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Adres Redakcji i Administracji CZESTOCHOWA, ulica Panny Maryi Nr. 38. — Telefon Nr. 50.

Na jakich warunkach zawrze Rosja pokój?

Przed konferencją koalicji w Paryżu.

Główna komisja wykonawcza Rady robotników i żołnierzy w Rosji wybrała b. ministra pracy, Skobieleva, na przedstawiciela demokracji rosyjskiej na konferencji koalicyjnej w Paryżu i wypracowała następujące wskazówki, jakie ni Skobielev ma się kierować w kwestii pokojowej:

- 1) Opuszczenie Rosji przez wojska niemieckie, autonomia Polski, Litwy i prowincji litewskich.
- 2) Autonomia dla Armenii urezki.
- 3) Rozwiązanie sprawy albaacko-lotaryńskiej za pomocą plebiscytu, z zachowaniem warunków zupełnej swobody głosowania.
- 4) Restauracja Belgii i odszkodowanie poniesionych przez nią strat z funduszy międzynarodowych.
- 5) Przywrócenie Serbji i Czarnogóry i odszkodowanie ich z funduszy międzynarodowych.
- 6) Serbja i Czarnogóra mają otrzymać pełną autonomię.
- 7) Rumunja ma być restaurowana w tych samych granicach i daje przyrzeczenie nadania autonomji Dobruży, a zarazem uroczyscie przyrzeka wprowadzić w życie artykuł 3-ci umowy berlińskiej o równouprawnieniu żydów.
- 8) Autonomia prowincji włoskich w Austrii do chwili decyzji drogą plebiscytu.

9. Zwrot wszystkich kolonji Niemcom.

10) Restauracja Persji i Grecji.

11) Neutralizacja wszystkich cieśnin morskich, wiodących do mórz wewnętrznych, a także kanału Sueskiego i Panamskiego, wolność żeglugi handlowej i zniesienie prawa łowienia i torpedowania okrętów handlowych.

12) Wszystkie państwa prowadzące wojnę zrzekają się wszelkich kontrybucji i odszkodowań. Wszystkie należone podczas wojny kontrybucje podlegają zwrotowi.

13) Każdy kraj jest niezależnym pod względem swej polityki handlowej, wszystkie jednak kraje zobowiązują się do zrzeczenia się blokady handlowej po wojnie, a także zawierają specjalnych umów celnych.

14) Warunki pokojowe ustalone będą na kongresie pokojowym przez przedstawicieli wybranych przez reprezentacje narodowe. Warunki te mają być potwierdzone przez parlament. Dyplomaci zobowiązują się do niezjawiania żadnychkolwiek faktów tajnych, które, jako sprzeciwiające się prawu międzynarodowemu, muszą być uważane za nieważne.

15) Stopniowe zniesienie zbrojeń na lądzie i morzu i wprowadzenie następnie systemu milicyjnego.

Po powyższych wskazówkach następuje polecenie usiłowania usunięcia wszystkich przeszkód, stojących na drodze do konferencji stockholmskiej i wydania paszportów na konferencję tym stronnictwom, które życzą sobie wziąć w niej udział.

Komunikat rosyjski.

PETERSBURG, Urzędowo donoszą, dnia 18 października:

Front północny.
Południowo-zachodni teren walk.
oraz
Front rumuński.

Ogień karabinowy i potyczki wywiadów.

W nocy z 17 na 18 października nad Pernowem przeleciał Zeppelin nieprzyjacielski i rzucił bomby. Zniszczono 6 domów.

Delegat w niewoli.

STOKHOLM, 23 | 10. Wysłany na wyspy bałtyckie delegat centralnej komisji floty, Wiszniewski, który miał za zadanie, zbadać położenie, został wzięty do niewoli przez Niemców.

Okręty w pułapce.

BERNO, 23 | 10. „Basler Anzeiger“ donosi, że niektóre okręty rosyjskie, którym nie udało się uciec na czas, zamknięte zostały w zatoce ryskiej.

Pod batutą babcią.

STOKHOLM 23 | 10. Pet. Ag. Tel. donosi.

Wczoraj popołudniu w pałacu Maryjskim odbyło się otwarcie parlamentu tymczasowego, otwarcia dokonał Kiereński. „Babka rewolucji“ Brieszko Brieszko wskazała wezwwała zgromadzonych do przystąpienia do wyborów.

Parlament tymczasowy uchwalił, aby do chwili wypracowania swego własnego regulaminu trzymał się regulaminu Dumy państwowej.

Ameryka bankierem Rosji.

W dziennikach duńskich krąży pogłoski, iż Ameryka zamierza sama przejąć odpowiedzialność za wszelkie długi Rosji w państwach neutralnych.

Finansisci Stanów Zjednoczonych mają przy tem oczywiście na uwadze interesy gospodarcze Ameryki, która stopniowo ma w ten sposób zcentralizować w swych rękach wszelkie kredyty rosyjskie za granicą i dostać do ręki broń pożądaną przeciw tym politykom w Rosji, którzy nie życzą sobie zależności Rosji do Stanów Zjednoczonych.

Na wiosnę r. 1918.

W wielkich ogniskach światowych nastroj uczynił się pesymistycznym. Nadzieje pokojowe przygasły. Jesień ma się ku końcowi: nie przyniosła dotychczas na polach bitw takich rezultatów, któreby zwiastowały koniec krwawych zapasów. Strony walczące przygotowują się do kampanji zimowej. Angielskie dzienniki wyznają szczerze, że jeśli „ograniczona ofensywa“ gen. Haiga nie odniesie teraz spodziewanych skutków, trzeba będzie ją podjąć z tem większą mocą na wiosnę.

Pogłoski pokojowe.

Dziennik „Italia“ donosi. Poseł angielski zawiadomił Watykan, że wspólna odpowiedź mocarstw koalicyj na

WOJNA

Komunikat niemiecki.

BERLIN. Urzędowo donoszą dnia 22 października:

Zachodni plac boju.

Front nast. tronu ks. Ruprechtu Bawarskiego.

We Flandrii walka ogniowa wzmożła się wczoraj od lasu Houthoulst do kanału Comines—Ypres znowu do znacznego napięcia i pozostawała do rana gwałtowną, wzmagając się wielokrotnie do ognia huraganowego.

Dzisiaj rano nastąpiły francusko-angielskie natarcia, według dotychczasowych doniesień między Draibank a Poelkappelle.

Front wojsk niemieckiego następcy tronu

Bitwę działową między nizinną Ailette a Braye prowadzono wśród najsilniejszego zutycia wszystkich środków bojowych w ciągu dnia i z bardzo małymi przerwami również i w nocy.

W środkowym odcinku Chemin des Dames, a zwłaszcza pod Verny, ogień był chwilami bardzo ożywiony.

Również w Szampanji i nad Mozą działalność bojowa była spotęgowana. 12 lotników nieprzyjacielskich i jeden balon na uwięzi stracono wczoraj.

Wschodni plac boju.

Cała wyspa Dago jest w posiadaniu. Wzięto przeszło 1200 jeńców i kilka dział, zdobyto duże zapasy.

W 9 dni armja i marynarka przeprowadziły wspólnie na morzu operację, dzięki której Oesel, Moon i Dago, klucze wschodniego Bałtyku, dostały się do rąk naszych.

Złożono nowy dowód siły bojowej naszego wojska i marynarki; ich skoordynowane działanie i tutaj można nazwać wzorem.

Front macedoński.

W dolinie Skumbi wojska nasze i sprzymierzeńców wydarły w natarciu francuzom kilka stanowisk na wzgórzach i utrzymały je pomimo silnych przeciwdziałań.

Przy drodze Monaster—Resla rozchwiał się wielokrotnie natarcia przeciwnika.

Walka ogniowa pozostawała tutaj i na szerokiej odcinkach na obu brzegach Wardaru silną.

notę papieżską wręczona zostanie w pierwszych dniach listopada.
 „Hamstädter Fremdenblatt“ donosi z Haga: Londyński korespondent Timesa komunikuje z Petersburga: Zagraniczni dyplomaci, siedzący z przedstawieniem stosunki w Rosji, są przekonani, że Kiereński wkrótce, prawdopodobnie jeszcze w ciągu zimy, wystąpi wobec Koalicji z propozycją zawarcia pokoju ogólnego.

Chwila bieżąca.

— Rząd rosyjski upewnił bank państwa do wypuszczenia nowych 2 miliardów rubli.

— Według informacji „Timesa“ z Odesy, niepokój w Rosji południowej rośnie z dnia na dzień.

— Król Albert belgijski wyjadzie do Włoch w towarzystwie ministra wojny, generała Cordinaka.

— Dnia 5 grudnia b. r. ma być dokonany w Niemczech spis ludności.

— Rosjanie opuścili wyspę Dago i zaczęli ewakuację Hapsala. Na wyspach Aalandzkich panuje zupełny spokój.

— Angielski gabinet wojenny postanowił podwyższyć żołd marynarzom i żołnierzom. Podwyżka wyniesi ogółem 50 milionów funtów sterlingów, przy sumie rocznej żołdu 225 milionów funtów sterlingów.

Co słychać nowego?

Czy koalicja zdolna jest do ofensywy?

„Frankfurter Zeitung“ twierdzi, że Francja nie jest już zdolna do ofensywy w większym stylu. Natomiast dzienniki Koalicji zapewniają, że wkrótce obie sprzymierzone armie zyskają znaczne nowe siły, i że za teni idzie, jeszcze większą liczebnością przewagę.

Jeszcze jeden grudek zbawienia rewolucji.

Jak pisał „Riecz“ w nr. 206, komitet wykonawczy związku dróg żelaznych zwrócił się do robotników ładujących węgiel na drogach żelaznych z odezwą następującą:

„Towarzysze! Potrzebujemy natychmiast węgla. Ruch kolejowy ustaje, ładujecie węgiel dnem i nocą, w tem zbawienie rewolucji!“

Czego żądają socjaliści bawarscy?

Prasa monachijska donosi, że socjaliści bawarscy zgłosili wniosek, domagający się zniesienia lsz wyższej i usunięcia wszelkich przywilejów stanowych, szlachectwa, przywileju władzy królewskiej, rozdziału Kościoła od państwa.

Prezydent ministrów, dr. Hertling, oświadczył, że wnioski te zamierzają do przewrotu w historycznie ustalonych stosunkach państwa. Z tego powodu rząd musi — bez wdawania się w dyskusję — zasadniczo żądania te odrzucić.

Róża Luksemburg.

Na interpelację posła Ruelega co do losu Róży Luksemburg udzielił w imieniu kanclerza Rzeszy dr. Helfferich odpowiedzi następującej:

„Areszt ochronny zastosewany został do p. Róży Luksemburg, ponieważ rozwijała nader żywą i podburzającą działalność w ruchu radykalno-socjalistycznym i przez to wystawiła na niebezpieczeństwo państwo. Rozpoczęcie postępowania kar-

nego nie wymagało aresztu ochronnego.

Przed fakt utrzymania stowotw o-shrobnego odpadają pozostałe pytania. Bostawione w związku z obrawą dżuziła p. Róży Luksemburg w konferencji steholmskiej).

Prasa bieżąca przebieg zjawisk.

„Narodni Listy“ rozpisują się o bezwzględności i o uciążliwosci trydów galicyjskich i stawiają żądania, by usunięto ich z ziem czechskich (najprzedej i za każdą cenę. Poczat: kowo przyjmowane ich w Czechach jako uciekinierów wojennych zó współuczniem, lecz żydzi okazali czechom niewdzięczność.

Odkrycie platyny na Alasce.

„Financial Times“ donoszą z Nowego Jorku: Kofa rządowe Stawów Zjednoczonych ogłosiło żywd zainteresowały się odkryciem pokładów platyny na Alasce, mając nadzieję znaleźć dostateczną ilość tego metalu dla potrzeb wojennych kralioji. Cze-rzech rzeczoznawców ma zbadać tę sprawę i osądzić, czy nowo odkryte pokłady będą mogły zastąpić dotychczasowe największe w świecie źródło platyny, mianowicie niedawne zatrymiane kopalnie na Uralu.

Brak platyny jest tak wielki, że jej cena podniosła się od początku wojny z 43 do 105 dolarów za uncję.

Platynę używa się do różnych celów wojennych, szczególnie przy wytwarzaniu kwasu siarczanego, chociaż jeden z nowych wynalazków czyni platynę w tym wypadku zbędniejszą, poza tem do wyrobu kontaktów zapalających na samolotach, samochodach, oraz w aparatach telegraficznych i telefonicznych.

„Zanglizowanie“ Paryża.

Korespondent paryski „Neue Züricher Ztg.“ pisze: Paryżanin nie może kroku stąpić na ulicy, aby o uszy jego nie oblił się akcent anglo-aksonski: po prostu rol się od żołnierzy angielskich, szkockich, kanadyjskich, australijskich i amerykańskich, którzy nadają ton bulwarom paryskim. Chłodnie zachowując się pierwszych gości, które zdawało się być ością charakterystyczną fasy anglo-saksońskiej, oddawna ustąpiła miejsca pewnego rodzaju „paryskości“. Tommy czuje się dzisiaj tównie dobrze na przedmieściu Mont Martre, jak w Piccadilly.

Wpływ angielsko-amerykański opanował także „Musik-Haal“ dotychczas tylko z nazwy angielski.

W Folies Bergeres śpiewanie są w czterech piątych piosenek angielskie, a duch piosenkarza francuskiego musiał ustąpić miejsca groteskowej komice angielsko-amerykańskiego „Musik-Haalu“. Największem zainteresowaniem cieszą się turnieje sportowe, rozgrywane są między atletami zawodowymi i amatorami z pośród publiczności. Scena, na której do niedawna królował taniec na końcach palców, tętni dzisiaj pod stopami szkotów i amerykańskich cowbojów.

Z Warszawy.

Przed intromisją Rady Regencyjnej.

Sekretarjat komitetu organizującego uroczystość wprowadzenia Rady Regencyjnej mieści się w Warszawie przy ul. Jasnej 32, w lokalu R. G. O. Przewodniczącym jest p. Konstancy Komierowski, szefem biura został p. Stefan Dembiński, mający do pomo-

cy pp. Kazimierza Skórewicza i Jana Ciechanowskiego, członków komitetu, oraz z Różą Kościłką bp. dra Wacława Grubowskiego, jako delegata Departamentu Spraw Politycznych b. T. Rząd Stębu i hr. Piłsnera. Do uroczystości stałego kontaktu z prasą zaproszono p. Zdzisława Dębickiego.

Przygotowanie i kierownictwo wykonania uroczystości objął p. Stanisław Popowski. Zawiadomieniami oraz wydawaniem kart wstępu na uroczystość zajmuje się p. Antoni Buniowski. Biuro sekretariatu, w lokalu R. G. O. (Jasna 32) czynne codziennie od godz. 9 rano do 3 po poł.

Termin uroczystości według wszelkiego prawdopodobieństwa odbędzie się w nadchodzącej sobotę, szkodliwie może być odrószaniu.

KRONIKA.

Z sądownictwa.

Jak się dowiadujemy, rejent St. Bieńczycki otrzymał nominację Departamentu Sprawiedli. na stanowisko sędziego sądu apelacyjnego w Lublinie.

Biura filjalne częstochowskiego urzędu powiatowego.

W dniu 25 bm. otwarte zostanie w Kłobucku biuro filjalne częstochowskiego urzędu powiatowego, pośredniczące w załatwianiu spraw między ludnością gmin w północnej części powiatu a urzędem powiatowym w Częstochowie.

Także biuro otwarte zostało 22 bm. w Krzepicach i również jak filija w Kłobucku przyjmować będzie prośby wszelkiego rodzaju.

Podwyższenie taryfy kolejowej.

Wojskowa dyrekcja kolejowa komunikuje nam, że poczynając od 18 b. m. na linjach kolei niemieckich na przyszłość taryfa opłat na pociągi pociągowe została podwyższona. Podwyżka wynosi na bilet do 5 mk. — 3 marki, ponad 5 do 10 mk. — 3 mk. ponad 10 do 15 mk. — 13 mk., ponad 15 do 25 mk. — 20 mk., ponad 25 do 35 mk. — 30 mk., ponad 35 do 45 mk. — 40 mk., ponad 45 do 55 mk. — 50 mk., ponad 55 do 65 mk. — 60 mk., ponad 65 do 75 mk. — 70 mk., ponad 75 do 85 mk. — 80 mk., ponad 85 do 95 mk. — 90 mk., ponad 95 do 105 mk. — 100 mk., ponad 105 do 115 mk. — 110 mk., ponad 115 do 125 mk. — 120 mk. itd. podwyżka na każde 10 mk. wzrasta.

Na opłatę dodatkową wydawane będą specjalne karty uzupełniające.

Zebrań Stow. Nauczycielstwa.

W piątek 26 b. m. o g. 6 po poł. w lokalu szkoły miejskiej, ul. Panny Marii, odbędzie się zebranie członków Stow. Nauczycielstwa Polskiego; porządek dzienny obejmuje odczyt p. Janiny Głazkówny na temat: „Co i jak opowiadać dzieciom?“ i omówienie spraw bieżących Stowaryszania.

Z „czarnej giełdy“ kolonjalnej.

W ostatnich dniach „czarna giełda“ kolonjalna zaczęła ponownie uprawiać „pasek“ na niektóre artykuły. Szozejnie sroży się spekulacja pieprzem i t. zw. korzeniami ostroimi. Charakterystyczne jest przytem że obecnie cena puda podskakuje odrazu, nie tak dawniej po 10 do 15 mk., lecz o 200, a nawet o 300 marek.

Te samo się działo z pozostałymi korzeniami: na początku tygodnia za-

dano 410 m. za pūd, a obecnie żądają 560 mk.

Natomiast cukier, staniał trochę na czarnej giełdzie, gdzie żądają za funt mk. 5 f. 50.

Jutrzejsze posiedzenie Rady Miejskiej.

Najbliższe posiedzenie Rady miejskiej odbędzie się jutro, we czwartek 25 bm. o godz. 5 po południu.

Porządek obrad podamy w nrze jutrzejszym.

W wagonach kolejowych będzie zimno.

Ze względu na wakanie oszczędności w materjałach opałowem, nastąpi ograniczenia w opalaniu wagonów kolejowych. Opalania pociągów rozpocznie się dopiero z dniem 15 bm. i będzie minimalne.

Z powodu długości pociągów jest rzeczą niemożliwą, aby wszystkie wagony były dostatecznie ogrzewane.

Wobec tego stanu rzeczy polecają zarządy kolejowe podróżnym, aby zapatrywali się w ciepłą odzież na drogę.

Różne wiadomości.

Palacze.

Skutkiem szalonej drożyzny wyrobów tabaczkowych, coraz szersze kręgi naszych palaczy przestają wydawać pieniądze na tytoni, zadawając się papierosami swoich znajomych.

Poszukiwanie takich, co jeszcze papierosami częstują, staje się coraz trudniejsze i coraz częściej zawodzi, ale nie zraża, gdyż palacze, prawdziwi byli i są bardzo wytrwałymi.

Z Czesłochowskiego Stow. Właścicieli Nieruchomości.

Część Stow. Właścicieli Nieruchomości zawiadamia, iż lokal własny Stow. mieści się przy ul. Kościuszki 31.

Biuro czynne jest codziennie—prócz niedziel i świąt—od godz. 10 do g. 1 po południu. Poszukujący lokali otrzymywać mogą dokładne informacje o adresie, ilości pokoi, cenie itp.

Dalsze zapisy na członków Stowarzyszenia i podpisywanie oświadczeń deklaracji, dokonywane jest w godzinach biurowych każdodziennie, wszyscy więc posiadacze nieruchomości w Czesłochowie w imię własnego dobra bliższego powinni z zapisywaniem się w poczet Stowarzyszonych, co da instytucji możność szerszego rozrostu i stanie się ostoją obrony wspólnych interesów.

Mydlarz-patrjota.

Jakiś z pod ciemnej gwiazdy producent ersztów, korzystając z nastroju chwili, umyślił wykorzystać popularność wielkiego imienia i w tym celu wypuścił proszek mydlany pod nazwą „Kościuszkę”, a na paczkach umieścił wizerunek Kościuszki. W reklamach o produkcie producent z powodu uroczystości ofiarowuje narodowi proszek z ustępstwem 65 fenigów na paczce, przytem każe się apetyty, gdyż dobrodziejstwa swe po tygodniu cofnie.

Wątpliwe należy, czy ordynarna taka reklama zjedna wynalazcy klientelę w Czesłochowie. Należy przypuszczać, iż osiągnie ona skutek wręcz przeciwny, a producent bezwartościowego preparatu, o ile zechce nim uszczęśliwiać ludzkość, będzie musiał raczej do każdej paczki dopłacić, mimo patrjotycznej nazwy i podobizny.

Zbierajcie wrzos!

Kilkakrotnie już wspominaly pisma o bardzo smacznym napoju z wrzosu, który może zastąpić herbatę. Dotychczas jakoś nikt za radą tą nie poszedł, ale za to Tow. „Planta” w Warszawie ogłasza, iż kupuje każdą ilość wrzosu (na wagony).

Skutek będzie taki, iż wkrótce zabniemy z konieczności pić herbatę swojską z wrzosu, ale zapłacimy zań drogę.

Wrzos można zbierać aż do nadejścia zimy, bez grubych lodów, które na napor się nie nadają.

Jak przechowywać ziemniaki?

Uwagi na czesio.

Na wai przechowywuje się ziemniaki w kopcach co do których najnowsze doświadczenia znacznie wprowadziły ulepszenia. Dla gospodyń miejskich dostarcza doświadczenie wiele cennych rad, które wobec trudności drożyzny obecnej wartości tego artykułu, powinny być jak najbardziej rozpowszechnione.

Otóż piwnica do przechowania powinna być sucha i przewietrzona. Pamiętajcie należ. że kartofle są tak delikatne, że już przy 2° R., więc nieco poniżej temperatury topnienia sniegu, ulegają zmarnieniu. Jednak, aż do nastania zimy należy, w piwnicy trzymać okienko otwarte, aby kartofle wysychać dalej mogły i aby „zgrzaniu” się ich zapobiedz. — Piwnica powinna mieć ciepła + 3° R., być sucha i przed mrozem zabezpieczona.

W zimie, w dni słoneczne, przewietrzać trzeba piwnicę, lecz chronić kartofle przed światłem, aby przedwczesnie nie kiełkowały. Wprawdzie marna one dopiero przy 2° zimna, ale dostają słodkawy smak, gdy pozostają w niskiej temperaturze. Dlatego starać się należy dla nich o 4° C. ciepła. Przemrażenie kartofli można użyć, jeżeli się je włoży do zimnej, przefiltrowanej wody (na 2 litry wody wysypuje się 15 klg. soli) i wraz z naczyniem zostawi 1—2 dni w ciepłym miejscu.

Różne są sposoby przechowywania kartofli, a to: 1) Na podłogę sypie się piasku nieco zwilżonego, na to warstwę kartofli, przysypuje zwilżonym piaskiem i tak dalej warstwami, ale nie więcej, jak na 3/4 m. wysokości. Ważne piasek, który jest z wierzchu, powinien być stała nieco wilgotny. 2) Ziemniaki można też ułożyć zamiast na piasku, na warstwie koksu, byle tylko nie na gołej ziemi lub na kamieniach, ale zawsze potrzeba zasypać je nie wyżej, jak na pół metra. 3) Zamiast piasku lub koksu można użyć nieco mialkiego gipsu albo proszku wapiennego, rozpylając go przez sito: na warstwy ziemniaków, przy ich zsypaniu do piwnicy. W braku podanych środków można użyć przesianego popiołu z węgla, postępując jak wyżej podano przy gipsie.

Składając kartofle, nie należy też ich składać wprost pod ścianą, lecz w kopie, wolnej ze wszystkich stron. Gdy brak miejsca, to od ściany zastawić je deskami, inaczej przed jej kiełkują. W razie obawy przed mrozem, nakryć je workami itp. Tak starannie przechowywane kartofle przetrzymują się do czerwca następnego roku przy najniższych stratach w materiale.

OLSZTYN.

Malownicze, romantyczne Państwo Olsztyna owiane są urkiem podań ludowych. Oto kilka z tych podań.

Pod czworokątną basztą znajdują się lochy, a w nich szereg komnat zamkowych. W jednej z nich, zwanej czerwona komnata, gdyż ściany jej dziś jeszcze zdobła resztki kosztownych obić szkarłatnych, ukryte są w skrzyni żelaznej skarby niezliczne.

Gdy pewnego razu chciwi poszukiwacze skarbow o północy weszli do czerwonej komnaty i po długich trudach, wykopali skrzynię żelazną i gdy naszczoście udało się im ją otworzyć, przedziwny blask złota na chwilę ich oślepił, a z głębin komnaty jakiś głos tajemniczy odezwał się wśród przejmującej dreszczem ciszy:

„Będzie picia do zdobycia, i jada do djabła.”

I przy piekielnym ochłonięciu tajemniczego ducha skrzynia zapadła się w ziemię, a chciwi poszukiwacze skarbu skamienieli.

W innej komnacie mgliście opary winne unoszące się do górnego światła, iż niegdyś była tu piwnica zamkowa.

Jeszcze niedawno przygodni poszukiwacze skarbow znaleźli tu ostatnie zaplesniałe butelki starożytnego wężyzna.

Z boku od strony Olsztyna między skałami znajdują się inne wejście do lochów. Drzwi żelazne prowadzą do stajni zamkowych podziemnych, w których również znaleziono skarby ukryte w skrzyni żelaznej.

Stanisław Rumaszewicz.

Z przepowiedni Nostradama.

Obecna wojna stworzyła całą literaturę wszelkiego rodzaju przepowiedni—większość ich ma tę wadę, że powstały w najnowszym czasie i opierają się raczej na kombinacjach politycznych, a więc nie mogą uchodzić za „prorocztwa”. We wstępie mówią tego znaczenia. Inne, brabowiednie zostały z dawniejszych odgrzane, niestety uległy one pod ręką swych wydawców bardzo istotnym często przeróbkom,—tak, że za oryginalne uchodzić nie mogą.

Pieniąż ciekawą przepowiednię przesłał mi do siebie w nie — pisze „Dziennik Wileński”—ze starej księżeczki, obejmującej przepowiednie Michała Nostradama, słynnego astrologa z XVI wieku, który ją opracował na przeciąg 500 lat.

Zastrzedz musimy, iż księżeczka, z której czerpiemy przepowiednie, wydana jest bez daty, — nie pochodzi z czasów Nostradama, lecz późniejszych, w każdym razie jest stara; o ile można sądzić z papieru, druku, ozdób drukarskich itp., wydana została w końcu 18-go wieku.

Otóż na rok 1917 czytamy: „Wielki rozrwy polityczny w sprawie pokoju. Rozpoczęte pertraktacje zostaną przerwane, atoli będą wznowione i pokój dojdzie do skutku”. Przepowiednia na rok 1918 opiewa krótko:

„Wielkie zmiany w równowadze politycznej Europy”.

Znajdujemy we wspomnianej księżeczce też przepowiednie, wskazujące dość przejrzyście na przewrót, jaki dokonał się w Rosji, atoli termin został niezłownie sobie wskazany, czytamy bowiem pod rokiem 1916:

„Narodopństwa wschodniego powstaną przeciwko swemu władcy i arzucają go z tronu”.

Jak wiadomo, przewrót ten dokonał się w pierwszych miesiącach bieżącego roku.

Zbliża i zdaleka.

U nas im najlepiej.
Gmina żydowska w Warszawie, zajmująca się od lutego b. r. ewakuowaniem żydów z Warszawy, zdołała przez pół roku wydać 1328 osób, w sierpniu 575, a we wrześniu 356.

Oszałam z przestachu.
Pewna panna z Wystruola poszła na wycieczkę do pobliskiego lasku. Tam zobaczyła żmiję, która zwróciła się ku niej. Z przestachu biedna dziewczyna postradała zmysły.

Szkoly niemieckie.
We Włocławku na zebraniu Niemców wybrano komisję, która zajmie się założeniem w tym mieście szkoły średniej niemieckiej.

Kościuszko zyskał imię „przyjaciela ludzkości”.

Francja Kościuszkę usynowiła, obdarzając go swem obywatelstwem.

W Australji imieniem jego przeważano najwyższy szczyt górski.

Amerykanie „bohatera dwóch światów” uczcili pomnikiem.

wypieczony z żyta albo z pszenicy, a pochodzący, jak się zdaje, albo z młodego okresu żelaznego, albo też z ery Wikingów, to znaczy z około 908 roku po Chrystusie.

Chleb ten ma zatem 1000 lat.

tego urządzenie, b) bieżącego rocznego wsparcia w sumie 5000 m. na zapłacenie dzierżawy.

3) Podanie Tow. Biblioteki publicznej w Częstochowie o przyznanie a) jednorazowego wsparcia w sumie 2500 m. na zakupienie książek, b) bieżącego rocznego wsparcia w sumie 1200 mk. na utrzymanie Biblioteki.

4) Zobowiązanie do trwałego utrzymania nowozbudowanej drogi bitej z Wanat do Kamienicy Polskiej.

5) Obiór 3 przedstawicieli Sejmiku powiatowego i 3 zastępców do Okręgowej Rady Szkolnej powiatu częstochowskiego.

6) Omówienie finansowego wsparcia zburzonych przez wojnę miejscowości.

Organizacja — to nasza siła!

Rozmaitości.

Tysiącletni bochenek chleba.

W okolicy historycznego ramku Upsali odkryto niedawno kilka starodawnych grodów. Przy przeszukiwaniu ich odnaleziono bochenek chleba,

W piątek Sejmik powiatowy.

W piątek 26 października w lokalu biur naczelnika powiatu odbędzie się posiedzenie Sejmiku powiatowego, którego porządek obrad zapowiada:

1) Obiór komisji szacunkowej z 5 członków do nakładania podatku od majątku i 5 zastępców.

2) Wniosek Sądu Okr. w Częst. o przyznanie: a) jednorazowego wsparcia w sumie 10,000 m. na naprawę domu sądowego i wewnętrzne

Teatr „PARYSKI”

Program od Soboty 20 Października r. b. i dni następnych.

Sensacja!

Sensacja!

Doktor Maksimow

Realistyczny dramat z życia rosyjskiego w 8-miu częściach (2 serje razem). Osnuty na tle głośnego dzieła zakazanego przez cenzurę rosyjską W rolach głównych.

Włodzimierz Maksimow.

i K. Preobrażenska.

Artysta teatru Stanisławskiego w Moskwie.

Artystka Teatru Cesarzkiego w Petersburgu.

Rzecz dzieje się w Moskwie i Heidelbergu.

Ze względu na długość obrazu Sz. Publiczność proszona jest o punktualne przybycie. Początek seansów w Niedziele i święta o g. 3, 5, 7 i 9 m. 15 w Soboty o godz. 3 30, 5 30, 7 30, i 9 15 w dni powszednie o godz. 5, 7 i 9 m 15

Kasa otwarta od godziny 2ej po południu.

Pomimo wielkich kosztów dzierżawy obrazu ceny miejsc nie podwyższone.

Orkiestra Koncertowa pod dyr. p. M. Szulca. — Bufet, cukierniczy przy teatrze. — Szczegóły w programach i afiszach.

Dla dzieci wejście wzbronione.

Teatr „ODEON” ul. P. Marji 27.

Program od niedzieli 21 do środy 24 Października.

Werner Kraft albo

TRAGEDJA WYNAŁAZCY

Dramat w 5-ciu aktach. W roli głównej głośna artystka **Sybilla Smołowa.**

Uwaga: Akcja dramatu odbywa się w nowoczesnej fabryce zapalek.

Nad programi **Nowość aktualna!**

Uroczystości Kościuszkowskie w Warszawie.

(Aktualne zdjęcie z natury)

Orkiestra koncertowa pod kierunkiem p. **Alozego Salzberga.**

Ceny miejsc zwykłe. — Szczegóły w programach.

ZAWIADOMIENIE.

Salon gorsetów „HYGIENA”

Częstochowa, ul. Panny Marji 29.

ma zaszczyt zawiadomić Sz. Panie, iż po powrocie z Wiednia posiada najnowsze modele na sezon zimowy, oraz wielki wybór gotowych gorsetów, pasów, biusthalterów satynowych, trykotowych i gumowych **gotowe gorsety od 15 Mk.**

DOKTOR MEDYCYNY

Paweł Broniatowski

w CZĘSTOCHOWIE ul. Panny Marji № 21.

Choroby skórne weneryczne i dróg moczowych.

Ordynuje od 9—12 rano i od 4—7 p.p. Panie od 12—1 po południu. 897—

Kupię ładną komodę. Wład. w Adm. Gońca 970—

Zgubiono paszport wydany na nazw. Walentego Staneckiego i portfel z pieniędzmi. Uprasza się o zwrot do „Gońca” 975—

Sprzedam rower z wolnym kołem. Wład. ul. P. Marji 56 m. 16. 974—

Potrzebny stróż lub stróżka pensja 15 rb. miesięcznie ul. św. Barbary Nr. 11 968—

Lekarz Dentysta

Stefan Barylski

ul. Panny Marji Nr. 49

przyjmuje od 10—12 i 3—6 Ceny przedwojenne.

LEKARZ-DENTYSTA

Michał Grejniec

w Częstochowie ul. Panny Marji № 10.

Choroby zębów i jamy ustnej. przyjmuje oddzielnie od 3—1 i od 8—7 wieczorem. Ceny bardzo przystępne.

Kapusta biała (cukrowa)

najlepszej jakości po cenach najniższych. **detaloznie** lub hurtem

u **Borowskiego** **Warszawska 37.**

zamówienia

przyjmuje również sklep spożywczy ul. Panny Marji Nr. 48. 973—

Sprzedam siemię położoną przy ul. Jasnaj i Centralnej ogólnaj przestrzeni około 8300 lok. kw. Wiadomość ul. Panny Marji 50. Olewiński 976—

Przyjmuję do mielenia tatarok i prosa **Krawkowska** 3 Zborowski. 973—

Poszukuję elektromotera lub pomocnika ul. P. Marji 2 Landau. 971—